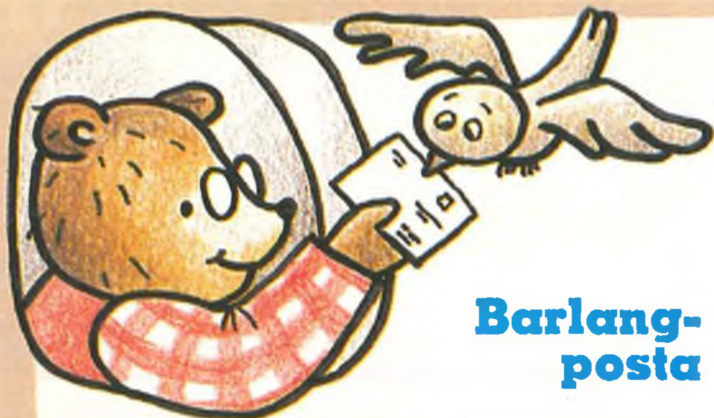
DÖRMÖGŐ DÖMÖTÖR

1985. OKTÓBER

ÁRA: 7,50 Ft

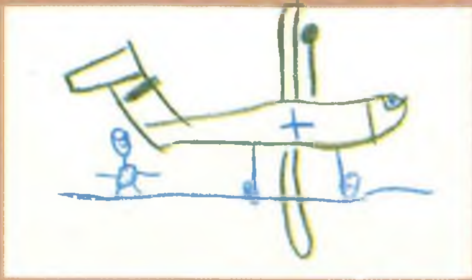

Barlang-posta

Kedves gyerekek!

Mit szóltok Zalai Péter leveléhez?

„Azért nem válaszoltam ilyen sokáig, mert fájt a kezem. Karcsi nekem jött a biciklijével a játszótéren, vagyis inkább én szaladtam elé. Mind a ketten elestünk, tele lettünk foltokkal. Apukám azt mondta, hogy szépen megúsztuk, nagyobb baj is lehetett volna belőle. PÉTER"

Részlet Kovács Zsuzsi leveléből:

„Macikám! Azt üzenem neked, hogy nagycsoportos lettem, és már egyedül megyek az óvodába. Nincs messze az ovi, anyu az ablakból figyeli, hogy körülnézek-e, amikor átmegyek az úton. Nem felejtek el körülnézni, de azért egy kicsit félek, és mindig szaladok."

Kedves Zsuzsi! Örülünk, hogy már egyedül is át tudsz menni az úttesten. Ha valóban figyelmesen körülnézel, nem kell félned, hiszen a járművek mindenütt szabályok szerint közlekednek. A földön, a vízen és a levegőben is. Ha mind a gyalogosok, mind a járművek vezetői betartják a közlekedés szabályait, nem érheti baj őket. De ha nem figyelnek, úgy járhatnak, mint Péter és Karcsi.

Elsőként mindenkinek a gyalogos közlekedés szabályait kell megtanulnia.

Ezeket a rajzokat *Budai Simon* 6 éves, budapesti kisfiú küldte. Látszik, hogy Simon tudja, mikor mehet át a zebrán.

Balesetmentes közlekedést kívánunk a kisautók, kisvonatok, repülők vezetőinek és a gyalogosoknak is!

Dörmögőék

Augusztusi számunk rejtvényeinek helyes megfejtése:

A papagáj és a szajkó tudja utánozni az ember hangját. Az oldotta meg jól a feladatot, aki lerajzolta a 4., a 9. vagy a 18—19. oldal jelét.

Melyik madár szeret fürdeni? — kérdeztük a 21. oldalon. Az ábrázolt madarak közül a kanalas gém, a sirály és a búbos vöcsök vízi madár.

Jutalmat nyertek: *Bíró Kármen*, Kisbér — *Bonin Brigitta, Králik Mónika, Ocsovai Dóra, Paszternák Ádám, Právitz Krisztina, Szabó Sebestyén, Szabóki Sándor és Árpád, Tamás Gabriella, Vajda Judit és János, Zombori Zita*, Budapest — *Farkas Aranka*, Budaörs — *Hosszú Evelin és Zsuzsa*, Anarcs — *Kalocsai Edina*, Dunaújváros — *Kis Diána*, Diósd — *Kis Mónika*, Vatta — *Kovács Melinda*, Nyergesújfalu — *Kövér Hédi*, Szombathely — *Lovag Roland*, Kaposvár — *Márton Marietta, Veres Richárd*, Miskolc — *Mester Edit*, Villány — *Molnár Angéla*, Záhony — *Pozsgai Tamás*, Mohács — *Sági András*, Cegléd — *Szabó Henrietta*, Zagyvaróna — *Ventura Henriett*, Ménfőcsanak.

MEGSÚGJUK, hogy következő számunkban rajzpályázatot hirdetünk. Gondolkozzatok, melyik verset szeretitek a legjobban! Aki eldöntötte, részt vehet a pályázaton!

MADÁR ESZTER rajzai

OKTÓBER

NAGY KATALIN

KETTŐNK TITKA

Gesztenye a múzeumban

A másik nagyapám sajnos nem engedte, hogy fölszedjem a gesztenyét. Azt mondta, inkább rá figyeljek. Mutatott egy tornyos házat, az a Vajdahunyad vára. Mutatott egy tavat, az a Városligeti-tó. Annak nagyon megörültem, gondoltam, beledobok egy-két gesztenyét. De nem lehetett. Mert az oszlopos házhoz mentünk. Azt mondta a nagyapám, ez a múzeum. És a másik házra is azt mondta, hogy múzeum. Lehet, hogy eltévesztette. De lehet, hogy a múzeumok hasonlítanak egymásra. Mint a zsebemben a két gesztenye.

Végre én is találtam mesélni valót. A tér közepén lovasszobrok álltak, éppen olyanok, mint a játékaim. Örültem, hogy ismerősök, és mondtam a nagyapámnak, hogy itt vannak a cowboyok. De ő azt felelte, ezek nem cowboyok, hanem a Hét Vezér. És kicsit haragudott. És nem mondta meg, hiába kérdeztem, hogy miért éppen hét.

Bementünk a múzeumba. Köszöntem. De nekem nem köszönt senki. Egy nagy-nagy képnél azt mondta a nagyapám, neki ez tetszik a legjobban. Nekem ugyan nem!

— Miért lép a néni a kisgyerek fejére? — kérdeztem.

Nagyapám azt mondta, azok nem kisgyerekek, hanem angyalok. És megint haragudott. És nem mondta meg, mi az, hogy angyalok.

Sok képet nézegettünk. Nekem az tetszett, ami éppen olyan, mint anyukám meg én a fényképen. Meg akartam simogatni. De nem szabad.

Még sokáig sétáltunk volna a múzeumban, de kiesett a gesztenye. A zsebembe eldugtam két gesztenyét. Anyunak akartam vinni ajándékba. De ki kellett dobnom rögtön. Kár! Már sok ajándékot vittem anyukámnak a sétálásból. Őrizgeti az íróasztalán. Van ott: egy fenyőtoboz, három kavics, öt falevél, és egy katicabogár. Csak az elrepült.

Barátom, Homolya

Amikor először mentem óvodába, anyukám azt ígérte, sok barátom lesz ott biztosan. Lett is mindjárt kettő.

Az egyik a kukásember. Ő mindjárt délelőtt a barátom lett. Mert kimentünk az udvarra játszani. Labdáztak, meg homokoztak a gyerekek, és lökdösődtek. Lehetett mászókára mászni, és hintázni. Én a kapunál álltam és néztem kifelé. Akkor jött a kukásember a kukaládákért. Megkérdeztem tőle, hogy mikor jön értem az anyukám. Ő azt mondta: nemsokára érted jön, meglátod!

Homolya Rita az egyik szomszédom az asztalnál. És azért lett a barátom, mert ő nem harapott meg, mint a másik szomszédom.

Délután elmeséltem anyukámnak a Homolyát. Nagyon örült. És másnap reggel két darab süteményt csomagolt. Az egyiket nekem, a másikat Homolyának. Barátoknál így való!

Amikor értem jött az óvodába, megkérdezte, mi újság. Én rögtön megmondtam:

— Megvertem a Homolyát.

— Dehát miért? — rémüldözött anyukám. — Hiszen a barátod! Hoztál neki süteményt...

— Nem akarta megenni — magyaráztam anyukámnak.

De ő nem értette. Azt mondta, gondolkozzam, hogy lehetne megbékíteni a barátomat. Gondolkoztam egész este, csak sajnos elaludtam. Így aztán nem jutott az eszembe semmi.

De nem baj! Másnap kiderült, hogy a Homolya nem is haragszik. Együtt másztunk fel a csúzdára. És ő mindig lelökött, amikor nem mertem lecsúszni egyedül.

BENEY ZSUZSA

Álom

Álmodtam, álmomban
csizmás legény voltam,
héttornyú városba
messze vándoroltam.

Sehol a világon
helyem nem találtam,
akárhová értem,
mindig odébbálltam.

Álmodtam, álmomban
copfos kislány lettem,
szobám ablakára
gyöngyös függönyt tettem.

Szobám ablakára
tükröt akasztottam,
világ vándorára
abból pillogattam.

SÓTI KLÁRA rajzai

SZŰCS IMRE

Altató

Csillagfényes
az éjszaka,
csicsíjja!
Sötét minden
ház ablaka,
babújja!

Alszik már a
dunna, párna,
csicsíjja!
Feküdj te is
puha ágyba,
babújja!

Bújj be te is
piheágyba,
csicsíjja!
Megérint az
álom szárnya,
babújja!

Csillag hull a
fényes égen,
csicsíjja!
Aludj, szentem,
piciségem,
babújja!

BOŽENA TRILECOVA

A legény álma

Fordította: *TARBAY EDE*

Volt egy legény, aki álmot látott.

Az álma egészen pici volt. Akkorka, hogy vigyáznia kellett, nehogy elveszítse.

Azt álmodta: egyszer egy napon picurka kis gyöngyszemecskét talált.

Ez a gyöngy akkora volt, akár egy borsószem, egy zöldborsó szemecske.

Addig nézte, amíg észrevette, hogy ebben a gyöngyben egy varázsló kuksol.

Nézte a legény, nézte, és látta a varázslót.

— Ki zavarja a nyugalmamat? — hallotta a varázsló hangját.

— Én, a legény, aki álmot látok.

— Mit akarsz tőlem, te legény?

— Ha a szemedbe nézek, úgy látom, mintha lányok lennének benne. Nem adnád feleségül az egyiket?

— De bátor ifjú vagy, te legény! — kiáltott föl a varázsló. — Nem tudod még: valamit, valamiért! Figyelj hát jól! Az egyik lányt megkaphatod, ha erősebb vagy a varázserőmnél. Én most a szántóföldekre havat küldök, a te dolgod meg az, hogy vigyázz a búzakalászokra, nehogy egy is elpusztuljon közülük, mert különben az emberek éhezni fognak. Ha megőrzöd a gabonát, az egyik lányt feleségül adom hozzád. Álmodd végig az álmod, és mire felébredsz, ott lesz melletted a menyasszonyod.

A legény álmában megvakarta a füle tövét, és futni kezdett.

Futott, futott, míg Ólomlom éjjeliőr házához nem ért. Úgy rontott be hozzá, hogy még kopogni is elfelejtett. Ólomlom ijedtében leejtette a kanalát, ugyanis éppen az ebédje mellett ült.

— Add ide, Ólomlom — mondta a legény — a legnagyobb kürtödet! Azt, amelyiknek a hangja a legtávolabbi vidékre is elhallatszik. Le kell aratni a földeken a gabonát, mert éjszakára lehullik a hó.

— Ugyan már —, csóválta a fejét Ólomlom. — Ki látott már olyat, hogy a nyár kellős közepén havazik?

— Márpedig így lesz — erősködött a legény.

Ólomlom ekkor megfogta a kürtöt, és bele-

fújt. Az öblös hang mindenkivel tudatta, hogy mi történik éjjel, és még azt is: arassák le a gabonát!

Az emberek nyomban munkához láttak. Öröm volt nézni, úgy dolgoztak.

Ólomlom a legénynek is adott egy kaszát. Amit a legény lekaszált, az éjjeliőr tüstént kicsépelte.

Az emberek nem győzték hordani a termést.

Estére beborult az ég, és a fekete felhőkből térdig érő hó hullott.

De hová lett a legény?

Pszt, csitt, csend legyen! Lassan vége az álmának.

— Híjj, de hideg van! — mondta a legény, és megdörzsölte a szemét. Hát ahogy körülnézett, mit látott, mit nem látott? Havat!

— Hó, hó — suttogta mellette valaki.

— Ki vagy te? — fordult a hang felé.

— Ne kérdezz semmit, csak arra válaszolj: elveszel-e engem feleségül? Ha igen, akkor elillan a hó, de ha nem, örökre itt marad.

— Elveszlek! Hogyne vennélek el — mondta erre örömmel a legény.

A lány nevetett. Illatos volt a nevetése, és ettől a hó egyszeriben elillant.

Meleg lett, gyönyörű nyár, és a lány kezében rózsaszál virágzott.

GYÁRFÁS ENDRE

DÖRMÖGŐÉK KIÁLLÍTÁSA

— Berci, Marci, nézz a fára!
Lombot hullat nemsokára.
Délnek indul, melegedni,
az erdő sok madárkája.

Így szól Bori s már-már szipog.
Sajnálja a tűnő nyarat.
Bátyjai is búslakodnak
a bükk barna sátra alatt.

— De jó lenne — sóhajt Berci —
ha ezt a szép színes tájat
eltehetnénk télidőre!
Megmutatnánk Mikulásnak.

Marci becammog a házba,
s mikor megjön, így szól: — Tessék!
Itt van néhány ív papiros,
egy-két ecset, sok-sok festék.
Vörös, barna, sárga színnel
festem meg az őszi lombot.
Papíromon piros pettyel
pompáznak a csipkebokrok.

— Én gyurmázom! — kiált Berci.
— Megmintázom azt a szajkót.
Ne mondják, hogy kétbalmancsos
gyerekek a Dörmi-mackók!

— Én cérnára fűzök makkot,
mogyorót meg vadgesztenyét —
mondja Bori. — Nyakláncommal
tündérnek is beillenék.

SZAVAY EDIT rajzai

Munkához lát három medvénk,
s mikor Anyó szól: — Uzsonna! —,
kész a festmény, kész a nyaklánc,
kész a szajkó gyurmaszobra.

Anyó összecsapja mancsát:
— Szép ez, Marci, Berci, Borka!
A nyaklánc, a kép, a szobor
fölkerül a szekrénypolcra.
Kiállítást rendezünk majd,
mikor a tél nálunk időz.
Hadd tudja meg Mikulás is;
milyen a nyár, milyen az ősz.

HERVAY GIZELLA

Verekedős mese

Kobak épített egy robotot. Ha egyedül maradt, szembeült a géppel, és megkérdezte:

— Mit játsszunk?

A robot válaszolt:

— Játsszunk *Ember ne mérgelődjöt*.

Játszottak-játszottak, de hiába kezdték újból meg újból, mindig Kobak nyerte meg.

Megunták az *Ember ne mérgelődjöt*, megint megkérdezte Kobak:

— Mit játsszunk?

— Játsszuk azt, hogy aki szebb vonatot rajzol, az nyer.

Rajzoltak, rajzoltak, hát megint Kobak nyerte meg a versenyt.

Megint elkezdtek tanakodni:

— Mit játsszunk?

— Játsszunk vacsorásdit! Aki hamarabb megissza a tejet, az nyer — mondta Kobak, és harmadszorra is ő nyerte meg a versenyt.

A robot megharagudott.

— Nem játszom többet veled — fordított hátat Kobaknak. — Építek egy kicsi robotot, azzal fogok versenyezni.

Úgy is tett. Épített egy kicsi robotot, szembeültette magával, és versenyezni kezdtek.

— Én csinálok egy nagyasztalt, te csinálj egy kisasztalt! — mondta a nagyrobot a kicsinek. — Aki hamarabb megcsinálja, az nyer.

Nekiálltak, fúrtak-faragtak, egykettőre kész lett a nagyasztal, utána a kisasztal. A nagyrobot büszkén kihúzta magát:

— Én vagyok a győztes!

— Én is nyerni akarok! Én is nyerni akarok! — türelmetlenkedett a kicsi. — Játsszuk azt, aki hamarább megeszik húsz szilvás gombócot, az nyer!

Nyeltek-nyeltek, hát a nagyrobot hamarább lenyelte a szilvás gombócot. Kigyúlt a jelzőlámpája.

— Kész, győzelem! — kiáltotta, s a kicsi szólni se tudott, mert még egyre nyelt.

— ...tizennyolc ...tizenkilenc ...húsz — nyelt —, én is nyerni akarok!

Addig nyafogott, míg egyszer csak eszébe jutott valami.

— Játsszuk azt, hogy aki hamarabb elromlik, az nyer! — kiáltott fel boldogan. — Ezt a versenyt csakis én nyerhetem meg — gondolta.

Elkezdtek rohangálni a szobában eszeveszetten, nekimentek a bútoroknak, leestek, beverték magukat, oda se neki, egyre gyorsabban keringtek körbe-körbe, pofozkodtak, verekedtek — de egyik sem romlott el.

— Úgyis én romlok el hamarabb! — kiáltott a kisrobot, és belerohant a tükörbe. A tükör eltört, de neki semmi baja se lett.

— Én romlok el hamarabb! — kurjantott a nagyrobot és nekirohant az ablaknak. Az ablak eltört, de neki semmi baja se lett.

STUIBER ZSUZSA rajzai

— Én, én! — sikoltozott a kisrobot, és teljes erejével belerohant a nagyrobotba.

Egyszerre romlottak el. Hirtelen elhallgattak, mozdulatlanokká merevültek. Kobak ebben a percben lépett be a szobába.

Kisöpörte az üvegcserepeket, helyére tolta a bútorokat, megjavította a robotokat. A nagyot a nagyasztal mellé ültette, a kicsit a kisasztal mellé.

— Ugye én romlottam el hamarabb! Ugye én romlottam el hamarabb! — kezdtek veszekedni a robotok, ahogy felhúzta őket.

— Azért is én nyertem meg! Azért is én nyertem meg! — pofozkodtak, verekedtek tovább.

— Mást se tudtok, csak verekedni? Nagyon unalmasak vagytok — szólt rájuk Kobak, azzal sarkon fordult, otthagyta őket, és elment a pajtásai közé játszani.

A két robot leforrázva nézett egymásra.

— Játsszuk azt, hogy én csinálok egy nagyasztalt, te csinálsz egy kisasztalt, és aki hamarabb kész, az nyer! — kezdte a nagyrobot.

— Hogyisne, akkor te nyersz — torkolta le a kisrobot.

— Akkor játsszuk azt, hogy aki hamarabb lenyel húsz szilvás gombócot, az nyer! — folytatta a nagyrobot.

— Hogyisne, akkor is te nyersz — legyintett a kisrobot. — Megmondom én, mit játsszunk! Azt fogjuk játszani, hogy aki hamarabb elromlik, az nyer.

És megint elkezdtek rohangálni a szobában eszeveszetten, oda se neki, egyre gyorsabban keringtek körbe-körbe. Megint nekiment a kisrobot a tükörnek, megint belerohant a nagyrobot az ablakba, megint nekirontott a kisrobot a nagyrobotnak teljes erejéből.

És megint egyszerre romlottak el.

És Kobak megint megjavította őket.

És megint veszekedni kezdtek.

És megint versenyezni kezdtek.

És megint elkezdtek rohangálni
körbe-körbe.

És megint nekirontott a kisrobot a
nagyrobotnak.

És megint egyszerre romlottak el...

STUIBER ZSUZSA rajza

WEÖRES SÁNDOR

Varázslók

Jeges Pác, tüzes Pác
világ végén állnak,
a két világ végéről
össze-kiabálnak.
A jeges Pác mondja: Víj!
A tüzes Pác mondja: Hú!
Reng a levegő,
reszket a csillag,
mikor a messzeségen át
ők ketten hajba kapnak.

CSORBA PIROSKA

Esti mese

Este nekünk két mese jár,
mert mi Ancsával ketten alszunk
egy szobában.
Az egyik mesét nekem mondja anya,
a másikat Ancsának.
Persze megengedjük,
hogy a másik is meghallgassa.
Ha haragszom, akkor azt mondom,
Ancsa, te most ne figyelj ide,
mert ez az én mesém!
Ancsa duzzog, befordul a fal felé,
de én tudom,
hogy titokban hallgatózik.

SOMORJAI ÉVA rajza

SEBŐK ÉVA

A barátság a legfontosabb

Volt Jánoskának egy fehér pöttyös, piros labdája. Sok mindent tudott ez a labda: gurulni, ugrani, falról visszapattanni, s ha megpenderítette, még forogni is tudott, mint valami búgócsiga. Éjjelente egy piros hálóban aludt, amely ott lógott a játékpolc oldalán.

Most éppen játszottak: Jánoska és a labda. Azt játszották, hogy Jánoska jó messziről célba vette az eperfa törzsét, és nekidobta a labdát. Ha eltalálta, a labda visszaugrott hozzá. Ha nem — mert sajnos ez is előfordult —, eliramodott messzire.

Egy idő után persze megunták ezt a játékot; Jánoska is, a labda is. A legjobb játékot is megunja egyszer az ember, és mást akar — valami újat. Jánoska odanyargalt hát a kerítéshez, mely az udvart az utcától elválasztotta, és a kerítés egyik kőoszlopának kezdte dobálni a labdát, közben azt a verset mondogatva, hogy:

Egy, kettő, három, négy,
Bolond Miska, hová mégy?
Pestre pipáért,
gyere velem dohányért!

Minden sorban kettőt kell dobni, és az is sza-

bály, hogy mikor a labda éppen a falnál van, az ember összecsattintja a tenyerét. Sajnos, nem mindenki tud mindent egyszerre csinálni. Jánoska nagyon elégedett volt, ha úgy tudta végigmondani a verset, hogy a labda közben egyetlenegyszer sem pottyant a földre.

Igen ám, de ahogy az idő telt, ez is unalmassá vált. Magasra kezdte hát dobálni a labdát, és közben azt kiabálta: „hopp-hopp", mert ideillő verset nem tudott. A labda röpült, röpült, és röptében mindig kilátott az utcára. Egyszer nyilván olyat láthatott, ami megtetszett neki, mert fogta magát, és a kerítés túlsó oldalán esett

le. Jánoska már éppen szaladni készült a kapu felé, hogy visszahozza a szökevényt, mikor a labda nagy ívben visszarepült. Jánoska nem sokat gondolkozott, felkapta, meglendítette, s a labda már röpült is vissza oda, ahonnan jött. Nem telt bele egy másodperc se — újra megjelent. Ez aztán a jó játék! Jó, jó... de egy idő múltán Jánoska ezt is megunta.

— Gyere már be! — kiáltott át a kerítésen, mert tudta, hogy a labda nem magától tér vissza, hanem valaki visszadobálja. Csak azt nem tudta, ki. A kapu kisvártatva megnyikordult, és gesztenyehajú kisfiúfej kukkantott be a résen, vidáman körülnézegetve. Jánoska kíváncsian figyelte, de nem szólt. A kisfiú belépett, becsukta az ajtót, majd kezét hátratéve megállt, és fejét barátságosan félrebillentette, mint valami kiskutya. Mókás gyereknek látszott. Jánoskának egyszeriben megtetszett.

— Nekem is van labdám, de csak otthon — mondta a fiú.

— Nekem másik labdám is van, meg két karikám és még sok mindenem — hencegett Jánoska. Nem mintha bántani akarta volna a fiút, csak mert így szokás. — Megmutassam?

— Én tudok egy olyan játékot, amihez nem kell játék. Tudsz békázni?

— Nem.

— Na, ide süss! — A kisfiú leguggolt, tenyerét maga elé tette a földre, és arra támaszkodva, guggolva nagyokat ugrált, s azt mondogatta közben: — Kvá-kvá, brekeke!

Jánoska majd megpukkadt, úgy nevetett. Ő is leguggolt, és most már együtt ugráltak, brekegtek, nagyszerűen mulattak. Azt hihette volna az ember hogy ezt már igazán nem lehet megunni: de nem így történt. Megunták — meg bizony. Jánoska beszaladt, és kihozta a két karikáját. Mami kinézett, meglátta az idegen gyereket, és kijött.

— Hát te, kisfiam — kérdezte —, honnan jöttél?

— A Kún-házból, néni kérem.

— Jaj, Mami, ha tudnád! — vágott közbe Jánoska buzgón. — Az úgy volt, hogy a labdám kiesett, és ő mindig visszadobta, mikor kidobtam, és tudod, hogy kell békát játszani? Idesüss!

— Te vagy a Gáborék gyereke? — kérdezte Mami.

— Én.

— Mi is a neved?

— Bandi.

— Az én kisfiam meg Jánoska. Mutatkozzatok be! Hát csak játsszatok szépen — mondta aztán Mami. — Ha megéheztetek, gyertek be, kaptok uzsonnát!

Jánoska nem sokkal később beavatta Bandit a manó titkába. Pedig az olyan nagy titok volt, hogy még eddig senkinek se mondta el. Mi okozta, hogy Bandinak mégis elmondta? Azt hiszem, én tudom: úgy érezte, hogy Bandi meg fogja érteni. Hogy érdemes neki elmondani, mert azt fogja mondani: „hűha!", és Jánoska büszke lesz. Megoszthatja vele magát a manót is, közös manót csinálhatnak, hiszen Bandi is elhiszi a manót. Aminthogy el is hitte.

Összedugták a fejüket, s Jánoska felbuzdulva elmondott mindent. És nagyon szerette ezért Bandit, hogy elmondhatott neki mindent. Bandi is sokat mesélt, és rengeteget játszottak, és jót ettek, és minden nagyszerű volt.

Azt hiszitek, nem sok történt ezen a délutánon?

Vagy nem történt semmi fontos?

Tévedtek. Ez nagyon jelentős délután volt.

Jánoska ekkor ismerte meg életének első barátját.

SOMORJAI ÉVA rajzai

KOLTAI ÉVA rajza

PÁSKÁNDI GÉZA

A fazekas

Csip-csup-csuprot,
fülenagy fazekat
formál
fazekas.

Csöbröt dögönyöz,
öblöz köcsögöt,
tüzesít agyagot,
Nagy a fül? Lecsípi,
s ha kicsi,
még egy adagot!

Forog a korongja,
ez az ő dorongja,
sarat kezesít,
legyen a rög szelíd,
cserepet megjuház,
mint nyáját a juhász.
Szilke éke csinosul,
csésze csínja pirosul,
sziromlevél a kupán:
tuli, tuli, tulipán!

KILENC

Magyar népmese

Egyszer egy szegény embernek nagyon sok gyereke volt. Már azt sem tudta, hogy milyen nevet is adjon nékik. Mikor a kilencedik meglett, a Kilenc nevet adta neki. De megjárta szegény feje, ha Kilencnek tette a nevét, mert a fiú annyit evett, mint kilenc, annyi ruhát szaggatott, mint kilenc. Mikor már dologra nőtt a fiú, azt mondta az apja:

— Menj, és szerezz magadnak ruhát, élelmet, mert én már nem győzlek tartani.

Elment a fiú, elvándorolt, és beállott a királyhoz béresnek. Kérdi a király tőle:

— Mit akarsz bérül egy esztendőre?

— Nem kérek sokat — mondotta Kilenc —, csak annyit, hogy mikor letelik az esztendő, megfricskázhassam a felséges király orrát.

— Hát, fiam, ha neked ennyi elég, én ezt szívesen megengedem.

És felfogadta a legényt. Egy alkalommal el kellett hogy menjenek a béresek fáért az erdőbe. Azt mondta a király, hogy aki hamarabb hazajön, egy rend ruhát kap. Mindegyik igyekezett, hogy hamarabb induljon el, előzze meg a másikat. Kilenc aludt nyugodtan a jászolban, rá se hederített a többiekre. Mindenki elment, de ő még fel sem kelt. A lányok közben megfejték a teheneket, s a kilenc sajtár tejet letették a jászol mellé. Amíg elmentek a cseber után, hogy szűrjék bele a tejet, addig Kilenc felkelt, és mind megitta. Azzal lefeküdt ismét aludni.

Keresték a leányok a tejet: hol a tej, vajon ki vihette el. Megtalálták Kilencet a jászolban, ahogy a szénában aludt, látták, hogy tejes a szája.

— Hát ez itta meg!

Rárohantak, hogy verjék meg. Akkor Kilenc felkelt, lerázta magáról őket. Adott az ökreinek enni, befogta őket, és elment az erdőre fáért.

A többiek már bent voltak az erdő közepén, megrakodva fával. Kilenc, ahogy ment az erdőn, keresztülkasul döntötte ki az útra a fákat.

Mikor a többiek meglátták, kacagtak, hogy né, Kilenc nyeri el az új rend ruhát, mert ő lesz az első! Kilenc csak elcsapta az ökröket, s nekirugaszkodott, hogy rakja meg a szekerét fával. A többiek már elindultak, de nem tudtak kijönni az erdőből, mert először meg kellett hogy tisztítsák az utat a sok fától, amit Kilenc kidöntött.

Mikor Kilenc megrakta a szekerét, megy, keresi az ökreit. Hát az ökrei csontján már ott verekedtek a farkasok és a medvék. Először befogott négy farkast, de azok egyedül nem bírták a terhet. Visszament, befogott még két medvét, így már boldogultak. Ahogy vitte a fát lefelé, odamegy hozzá az ördög, és egyre dugdossa a bot-

RÁKOSY ANIKÓ rajzai

ját a küllők közé, hogy akassza el a szekeret. Azt mondja neki Kilenc:

— Eridj innen, te, mert ha eltörik a küllő, te kell, hogy tartsad a tengelyt hazáig!

De az ördög csak addig-addig dugdosta a küllők közé a botját, amíg eltörött a kerék. Kilenc ráhúzott az ostorral vagy kettőt, s rákiáltott:

— Fogd a tengely végét!

Az ördög egész hazáig kellett hogy tartsa a tengelyt. A király már messziről észrevette Kilencet.

— Hűj! Zárjátok be hamar a kapukat, mert ni, hogy jön Kilenc! Farkasokkal, medvékkel!

Bezárták a kaput, hogy ne mehessen be. De Kilenc fogta a farkasokat és medvéket, behányta őket a kapun keresztül, az ördöggel ketten megfogták a szekeret, s átdobták a falon, utána betörték a kaput, és bementek. Kilenc jelentkezett a királynál, hogy megjött a fával.

— Jól van, Kilenc. Te kapod meg a rend ruhát.

De már félt a király, mert tudta, ha Kilenc megfricskázza az orrát, ő attól meghal. Ásatott egy mély kutat, oda hordatott egy csomó követ a béresekkel, Kilencet pedig beküldte a kútba, hogy rakja a köveket. A béreseknek meghagyta: úgy hajigálják a követ, hogy Kilencet üssék agyon. De Kilenc minden követ elfogott, s már fent állt a kő tetején a kútban. A béresek jelentették a királynak, hogy a kő már elfogyott, és Kilenc mindjárt kint van a kútból. Volt ott egy kilencmázsás harang, a király megparancsolta, hogy gyorsan borítsák a kút szájára, betonozzák le, hogy Kilenc ne jöhessen ki.

Mikor Kilenc látta, hogy besötétedett fölötte az ég, azt hitte, este van, nem hánynak több követ. A fejével kinyomta a harangot, s kimászott a kútból. Úgy állított be a királyhoz, a fején a haranggal, és köszönt:

— Jó estét, felséges Királyom. Kibújtam a kútból, mert nem hánytak több követ.

— Jól van, Kilenc — mondta a király.

A király annyira búsult és félt, hogy már senkivel sem beszélt. Volt egy leánya, aki addig-addig faggatta, míg megtudta, hogy milyen sors vár az apjára az év végén.

A királylány behívatta Kilencet, és azt mondta neki, hogy ha békét hagy az apjának, hozzámegy feleségül.

Így lett aztán Kilencből király.

Biztosan te is ismered a juharfa termését; pörgettyűre vagy a repülőgép légcsavarjára hasonlít. Talán már játszottál is vele ejtőernyősdit. *Taligás Attila*, 7 éves, váci olvasónk mást talált ki: úgy ragasztotta papírra az összegyűjtögetett pörgettyűket, hogy kutyára, illetve bokorban tollászkodó madarakra emlékeztetnek.

Te is készíthetsz hasonló képet. Ha úgy érzed, hogy jól sikerült a munkád, küldd el Dörmögő Dömötörnek!

Találós kérdés

Zöld a liba,
tar a nyaka.

(ɐɟ)

Mondogasd először halkan, majd hangosabban Dongó Dani danáját:

Dalolj Dani,
drága dajkám,
deli, délceg
darazsakról
dongó dalt!

Hány *d* hangot hallasz a versben? Rajzolj annyi mézesüveget, ahány *d* hangot találtál, és küldd el rajzodat Dörmögőnek!

Gyűjtögető

Három szorgalmas méhecske elindult virágport gyűjteni. Mit gondolsz, melyik virág kínálja nekik a legtöbb virágport: az árvácska, a tulipán vagy a tavirózsa?

A mókus, a hangya és a hörcsög is gyűjtögető állat. Mindegyik telehordja a búvóhelyét tartalék élelemmel. Vajon melyikük viszi haza a makkot, melyikük a gabonát és melyikük a morzsát?

Biztosan tudod, hogy az emberek is szeretnek gyűjteni. Ez az egyik kedvtelésük. A legkülönfélébb dolgokat gyűjtik: kagylókat, csigaházakat, köveket, képeslapokat, gyufacímkéket, bélyegeket, sörösdobozokat.

Te mit gyűjtesz? Rajzold le Dörmögőnek!

EMLÉKEZTETŐ

szülőknek, nagyszülőknek

Folyóiratunk oldalszámozásának alapszíne (a dominóké) mindig azt mutatja, hogy milyen korú gyermekeknek ajánljuk írásainkat.

- Piros alapszín: 3—4 éveseknek;
- kék alapszín: 5—6 éveseknek;
- sárga alapszín: első osztályosoknak;
- fehér alap: mindenkinek.

A szerkesztőség belső munkatársai:
Kun Magda olvasószerkesztő,
Kovács Endre képszerkesztő,
Madár Eszter levelező.

XXIX. ÉVF. 10. SZÁM

Dörmögő Dömötör, a Magyar Úttörők Szövetségének gyermeklapja. Megjelenik havonta. Főszerkesztő: Kelemen Sándor. Kiadja az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó V. Felelős kiadó: dr. Petrus György. Szerkesztőség: Budapest XI., Orlay u. 4. Levélcím: Dörmögő Dömötör szerkesztősége, Budapest, Pf. 112, 1502. Telefon: 668-457. Kiadóhivatal: Budapest VI., Révay u. 16. 1374. Telefon: 116-660.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI 1900 Budapest V., József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI-215-96162 pénzforgalmi jelzőszámára. Előfizetési díj negyedévre 22,50, félévre 45,—, egész évre 90,— Ft.

85.0871 — Kossuth Nyomda, Budapest. Felelős vezető: Bede István vezérigazgató.

A beküldött kéziratokat nem őrizzük meg, és nem küldjük vissza.

Index: 25.193

HU-ISSN 0230—1032

Nézd meg jól ezeket a bélyegeket! Ha iskolás leszel, te is gyűjthetsz ilyeneket.

Válaszd ki a bélyegek közül azt, amely az egyik legegészségesebb mozgást, a természetjárást ábrázolja!

Hányadik bélyeg ez a sorban? Rajzolj ugyanannyi labdát Dörmögőnek! A feladat megfejtői között jutalmakat sorsolunk ki.

MADÁR ESZTER rajza

